

Pivara Tuzla d.d.

Revizija finansijskih izvještaja na
dan 31. decembra 2018. godine

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE
I
NEKONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018.

S A D R Ž A J

Odgovornost za nekonsolidovane finansijske izvještaje	1
Izvještaj o reviziji nekonsolidovanih finansijskih izvještaja	2
Nekonsolidovani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	5
Nekonsolidovani izvještaj o finansijskom položaju	6
Nekonsolidovani izvještaj o promjenama na kapitalu	7
Nekonsolidovani izvještaj o novčanim tokovima	8
Napomene uz nekonsolidovane finansijske izvještaje	9-32

ODGOVORNOST ZA NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava Društva je odgovorna da se za svaku finansijsku godinu pripreme nekonsolidovani finansijski izvještaji u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Pivari Tuzla d.d. Tuzla (u daljnjem tekstu „Društvo“), kao i njegove rezultate poslovanja za navedeno razdoblje.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u doglecno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi nekonsolidovanih finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje nekonsolidovanih finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da nekonsolidovani finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Fahrudin Salihović

Pivara Tuzla d.d.
Maršala Tita 163
75000 Tuzla
Bosna i Hercegovina

19. februar 2019. godine

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
Grbavička 4
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

T: +387 (0) 33 552 150
F: +387 (0) 33 552 152

info@bakertilly.ba
www.bakertilly.ba

Vlasnicima i Upravi društva Pivara Tuzla d.d. Tuzla

Izveštaj o reviziji nekonsolidovanih finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja društva Pivara Tuzla d.d. Tuzla (u daljnjem tekstu: "Društvo") prikazanih na stranicama od 5. do 32., koji se sastoje od nekonsolidovanog izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2018. godine, nekonsolidovanog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, nekonsolidovanog izvještaja o novčanim tokovima i nekonsolidovanog izvještaja o promjenama na kapitalu za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Prema našem mišljenju, priloženi nekonsolidovani finansijski izvještaji fer prezentiraju u svim značajnim odrednicama finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2018. godine, te rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom toku za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 13 uz finansijske izvještaje u kojoj je navedeno da su nekretnine i oprema Društva neto knjigovodstvene vrijednosti 15.429 hiljada KM, a što čini 61,45% ukupnih nekretnina, postrojenja i opreme založene kao sredstvo obezbjeđenja urednog povrata kredita koje koristi Društvo. Naše mišljenje nije modificirano u vezi sa navedenim pitanjem.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidovanih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Vidjeti Napomenu 3 (Sažetak računovodstvenih politika) i Napomene 15 (Potraživanja po dugoročnim pozajmicama), 16 (Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), 17 (Potraživanja po kratkoročnim pozajmicama), 19 (Potraživanja od kupaca), 20 (Potraživanja za date avanse), 21 (Ostala potraživanja).

Društvo je na dan 31. decembra 2018. godine iskazalo potraživanja po datim pozajmicama u neto iznosu od 1.436 hiljada KM, potraživanja od kupaca u neto iznosu od 1.162 hiljade KM, potraživanja za date

avanse u neto iznosu od 2.217 hiljada KM, te ostala potraživanja u neto iznosu od 365 hiljada KM. Na dan 31. decembar 2018. godine priznati su rashodi u ukupnom iznosu od 403 hiljade KM po osnovu vrednovanja navedenih potraživanja u skladu sa zahtjevima MSFI 9.

Također, na dan 31. decembar 2018. godine iskazana je finansijska imovina (ulaganja) po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha u ukupnom iznosu od 736 hiljada KM. Po osnovu svođenja ulaganja na fer vrijednost su priznati rashodi u iznosu od 279 hiljada KM.

Usmjerili smo pažnju na ova područja zbog značajnosti navedene finansijske imovine u strukturi ukupne imovine, te zbog uticaja koje bi propuštanje njihovog adekvatnog vrednovanja imalo na fer prezentaciju finansijskih izvještaja.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

Izvršena je analiza strukture potraživanja po datim pozajmicama, potraživanja po datim avansima, potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Izvršen je uvid u potpisane ugovore i anekse ugovora, te je razmotrena dinamika njihove naplate u proteklom periodu. S obzirom da MSFI 9 zahtjeva umanjene vrijednosti na modelu očekivanih kreditnih gubitaka, razmotrili smo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka koju je na obračunski datum pripremila Uprava za potraživanja za date pozajmice, potraživanja od kupaca, potraživanja za date avanse i ostala potraživanja. Utvrdili smo da su gubici po osnovu umanjenja vrijednosti evidentirani u obliku potražnog salda na kontu ispravke vrijednosti u bilansu stanja i kao rashod u računu dobiti i gubitka, a kako je i zahtjevano Standardom.

Za ulaganja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha smo izvršili provjeru svođenja ulaganja na njihovu fer vrijednost, uzimajući u obzir dostupne podatke o tržišnim cijenama na obračunski datum i podatke o količini dionica koje su u vlasništvu Društva.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za nekonsolidovane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju nekonsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MReVS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MReVS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.
Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Dužni smo komunicirati sa onima koji su zaduženi za upravljanje u pogledu, između ostalog, planiranog obima i datuma revizije, te u pogledu značajnih nalaza revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koji se identifikuju tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

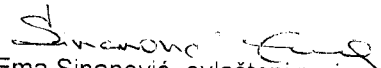
Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidovanih finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizorska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava njihovo javno objavljivanje ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem revizorskom izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice od istog prevazišle dobrobit javnog interesa od takvog objavljivanja.

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
Grbavička 4, 71000 Sarajevo

 Nihad Fezić, direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, 19. februar 2019. godine

 Ema Sinanović, ovlašteni revizor

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NEKONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

	Napomena	2018. KM 000	2017. KM 000
Prihodi od prodaje	5	30.084	28.817
Troškovi prodatih proizvoda	6	(15.016)	(14.300)
Troškovi prodane robe	-	(123)	(192)
Bruto dobit		14.945	14.325
Ostali prihodi	7	366	296
Opšti i administrativni troškovi	8	(6.854)	(6.738)
Ostali rashodi	9	(767)	(702)
Dobit iz redovnog poslovanja		7.690	7.181
Finansijski prihodi - kamate	-	23	20
Finansijski rashodi	10	(2.942)	(3.047)
Dobit prije oporezivanja		4.771	4.154
Porez na dobit	11	(601)	(481)
Dobit nakon oporezivanja		4.170	3.673
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	(145)	-
Ukupna sveobuhvatna dobit		4.025	3.673
Dobit po dionici	12	2,98	2,62

Napomene na stranicama od 9 do 32 čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

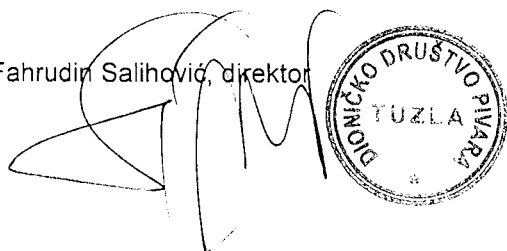
PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NEKONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. DECEMBRA 2018. GODINE

	Napomena	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
AKTIVA			
<i>Dugoročna imovina</i>			
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	25.110	25.599
Nematerijalna imovina	14	117	379
Potraživanja po dugoročnim pozajmicama	15	13	15
<i>Ukupno dugoročna imovina</i>		25.240	25.993
<i>Kratkoročna imovina</i>			
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	16	736	1.015
Potraživanja po kratkoročnim pozajmicama	17	1.423	3.162
Zalihe	18	6.324	5.934
Potraživanja od kupaca	19	1.162	1.008
Potraživanja za date avanse	20	2.217	1.210
Ostala potraživanja	21	365	170
Novac i novčani ekvivalenti	22	123	87
<i>Ukupno kratkoročna imovina</i>		12.350	12.586
UKUPNO AKTIVA		37.590	38.579
PASIVA			
<i>Kapital i rezerve</i>			
Dionički kapital	23	14.634	14.634
Zakonske rezerve	-	12	12
Akumulirani gubitak	-	2.505	(1.520)
<i>Ukupno kapital i rezerve</i>		17.151	13.126
<i>Dugoročne obaveze</i>			
Obaveze po dugoročnim kreditima	24	12.911	15.636
Rezervisanja	25	273	-
<i>Ukupno dugoročne obaveze</i>		13.184	15.636
<i>Kratkoročne obaveze</i>			
Obaveze prema dobavljačima	26	2.362	2.352
Obaveze po kratkoročnim kreditima	27	3.714	6.159
Obaveze za primljene avanse	28	217	170
Ostale obaveze	29	962	1.136
<i>Ukupno kratkoročne obaveze</i>		7.255	9.817
UKUPNO PASIVA		37.590	38.579

Napomene na stranicama od 9 do 32 čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Društva 19. februara 2019. godine

Fahrudin Salihović, direktor

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NEKONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

	Dionički kapital KM 000	Zakonske rezerve KM 000	Akumulirani gubitak KM 000	Ukupno KM 000
Stanje 31. decembra 2016.	14.634	12	(5.199)	9.447
Korekcija poreza na dobit	-	-	6	6
Rezultat za godinu	-	-	3.673	3.673
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2017.	14.634	12	(1.520)	13.126
Rezultat za godinu	-	-	4.170	4.170
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(145)	(145)
Stanje 31. decembra 2018.	14.634	12	2.505	17.151

Napomene na stranicama od 9 do 32 čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NEKONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

	2018. KM 000	2017. KM 000
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije poreza	4.771	4.154
<i>Usklađenje za:</i>		
Amortizacija	2.415	2.477
Dobici od prodaje i rashodovanje materijalne imovine	(20)	(46)
Rashodi po osnovu kamata	2.663	2.927
Prihodi od kamata	(23)	(20)
Gubici od prodaje i vrednovanja finansijske imovine	279	120
Gubici od umanjenja potraživanja	41	123
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata	403	-
Otpis obaveza	(179)	(52)
Troškovi rezervisanja	128	-
Viškovi zaliha	(11)	-
Umanjenje vrijednosti zaliha	64	-
<i>Novčani tok iz operativnih aktivnosti prije promjena u radnom kapitalu:</i>	10.531	9.683
Povećanje vrijednosti zaliha	(443)	(959)
Povećanje potraživanja od kupaca	(191)	(85)
Povećanje potraživanja za date avanse i ostalih kratkoročnih potraživanja	(1.334)	(444)
Smanjenje depozita	-	57
Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima	84	(229)
Povećanje/(smanjenje) obaveza za primljene avanse i ostalih kratkoročnih obaveza	69	(624)
<i>Novac generisan iz operacija:</i>	8.716	7.399
Plaćeni porez na dobit	(692)	(483)
Novac ostvaren iz poslovnih aktivnosti	8.024	6.916
Ulagateljske aktivnosti		
Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme	(1.679)	(2.693)
Nabavka nematerijalne imovine	-	(2)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	35	72
Primici od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	1.320
Primici od prodaje ulaganja u pridružena društva	-	300
Primici od prodaje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	34
Povećanje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	(1.015)
Smanjenje/(povećanje) datih kredita	1.458	(1.323)
Novac korišten u ulagateljskim aktivnostima	(186)	(3.307)
Finansijske aktivnosti		
Plaćene kamate	(2.663)	(3.360)
Primljene kamate	31	3
(Smanjenje)/povećanje obaveza po kreditima od banaka	(5.170)	12.685
Smanjenje obaveza po finansijskom najmu	-	(12.914)
Novac korišten u finansijskim aktivnostima	(7.802)	(3.586)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	36	23
Novac i novčani ekvivalenti na početku perioda	87	64
Novac i novčani ekvivalenti na kraju perioda	123	87

Napomene na stranicama od 9 do 32 čine sastavni dio ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

---

1. OPŠTI PODACI

Pivara Tuzla d.d. („Društvo“) je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine sa adresom Maršala Tita br. 163, 75 000 Tuzla. Društvo je osnovano i registrovano na osnovu rješenja Kantonalnog suda u Tuzli broj U/I-797/91 od 30. aprila 1991. godine. Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja piva, slada i bezalkoholnih pića, trgovina na malo i veliko, prijevoz dobara i obavljanje usluga.

Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo je zapošljavalo 229 radnika (31. decembar 2017., 221).

Tijela Društva

Uprava

Fahrudin Salihović

Direktor

Nadzorni odbor:

Hadžiabdić Sabrudin

Predsjednik od 12. februara 2018. godine

Hukić Edina

Član od 12. februara 2018. godine

Rahmanović Fuad

Član od 12. februara 2018. godine

Ljiljana Pašić

Predsjednik do 12. februara 2018. godine

Izet Džanović

Član do 12. februara 2018. godine

Jasmin Pozderac

Član do 12. februara 2018. godine

Odbor za reviziju:

Pušonjić Nađa

Predsjednik od 2. jula 2018. godine

Pejić Alma

Član od 2. jula 2018. godine

Arapčić Sabina

Član od 2. jula 2018. godine

Karačić Neđad

Predsjednik do 2. jula 2018. godine

Hodžić Mithat

Član do 2. jula 2018. godine

Vitković Tatjana

Član do 2. jula 2018. godine

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA

2.1 Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

U tekućoj godini, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao veći broj dopuna MSFI koji su obavezno na snazi za računovodstveni period koji počinje 1. januara 2018. godine ili poslije. Godišnja unapređenja uključuju dopune većeg broja MSFI, koji su prikazani kako slijedi:

MRS 28	Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednički poduhvati (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2018. godine)
MRS 40	Ulaganja u nekretnine (prenosi ulaganja u nekretnine – na snazi od 1. januara 2018. godine)
MSFI 1	Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2018. godine)
MSFI 2	Plaćanje temeljeno na dionicama (klasifikacija i mjerenje plaćanja temeljenih na dionicama – na snazi od 1. januara 2018. godine)
MSFI 4	Ugovori o osiguranju (primjena MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ sa MSFI 4 na dionicama – na snazi od 1. januara 2018. godine)
MSFI 9	Finansijski instrumenti (konačna verzija uključujući zahtjeve za klasifikaciju i vrednovanje, umanjenje vrijednosti i računovodstvo zaštite od rizika i prestanak priznavanja - na snazi od 1. januara 2018. godine)
MSFI 15	Prihodi po ugovorima s kupcima (objašnjenje za MSFI 15 – na snazi od 1. januara 2018. godine)
IFRIC 22	Transakcije u stranim valutama i avansna plaćanja (na snazi od 1. januara 2018. godine)

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

---

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni i nisu još u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu jos na snazi:

MRS 28	Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednički poduhvati (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2019. godine)
MSFI 9	Finansijski instrumenti (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2019. godine)
MSFI 16	Najmovi (na snazi od 1. januara 2019. godine)
MSFI 17	Ugovori o osiguranju (na snazi od 1. januara 2021. godine)
IFRIC 23	Neizvjesnost oko poreza na dobit (na snazi od 1. januara 2019. godine)

Društvo je izabralo da ne usvoji ove standarde, amandmane standardima i tumačenja unaprijed, prije njihovog datuma stupanja na snagu.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Nekonsolidovani finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, koji nalaže primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Vremenska neograničenost poslovanja

Nekonsolidovani finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizovati potraživanja i izmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnov prezentiranja

Društvo je ove nekonsolidovane finansijske izvještaje sastavilo u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koji nalaže primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Nekonsolidovani finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, izuzev određenih finansijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima ili fer vrijednostima. Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu. Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to da li je cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine i obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MRS 17 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Nekonsolidovani finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnov prezentiranja (nastavak)

Sastavljanje nekonsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utiču na iskazane iznose imovine i obaveza te objavu nepredviđene imovine i nepredviđenih obaveza na datum nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tokom izvještajnog perioda. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja nekonsolidovanih finansijskih izvještaja, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Priznavanje prihoda

Prihod Društva predstavlja povećanje ekonomskih koristi tokom obračunskog perioda u obliku priljeva ili poboljšanja imovine, odnosno smanjenja obaveza kojima dolazi po povećanja kapitala i ne odnose se na uplate vlasnika kapitala u kapital niti njihove uloge u kapital.

Društvo priznaje prihode na način koji odražava prijenos obećanih dobara odnosno usluga u iznosu koji odražava naknadu za koju očekuje da ima pravo ostvariti u zamjenu za obećanje dobra odnosno usluge. Temeljno načelo je razrađeno kroz model koji se sastoji od pet koraka:

- a) utvrditi ugovor(e) sa kupcima;
- b) utvrditi obavezu na činidbe iz ugovora;
- c) odrediti cijenu transakcije;
- d) cijenu transakcije razdijeliti na ugovorene obaveze na činidbu; i
- e) prihode priznati kada, odnosno kako subjekat ispunjava svoje obaveze na činidbu.

Društvo priznaje prihod kada (ili u mjeri u kojoj) je ispunjena obaveza izvršenja tako što kupcu prenese obećanu robu ili uslugu (tj. imovina). Imovina je prenesena kada (ili u mjeri u kojoj) kupac stekne kontrolu nad tom imovinom.

Društvo priznaje prihod kroz vrijeme ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- a) kupac istovremeno prima i konzumira sve koristi koje mu Društvo omogućuje svojim činidbama;
- b) Društvo čini/stvara ili poboljšava imovinu koja je pod kontrolom kupca kako se imovina stvara ili tom činidbom ne stvara se imovina alternativne namjene za Društvo i Društvo ima zakonski provedivo pravo na plaćanje za do sada izvršene činidbe.

Društvo priznaje prihod prijenosom kontrole u određenom trenutku. Faktori koji mogu ukazivati na trenutak prijenosa kontrole uključuju, ali nisu ograničeni na sljedeće:

- a) Društvo ima sadašnje pravo na plaćanje za predmetnu imovinu;
- b) kupac ima pravno vlasništvo nad imovinom;
- c) Društvo je prenijelo fizički posjed imovine;
- d) kupac nosi značajne rizike i nagrade povezane sa vlasništvom nad imovinom, i
- e) kupac je imovinu prihvatio.

Ugovor sa kupcem potpada pod MSFI 15 ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- a) strane ugovora su odobrile ugovor;
- b) moguće je utvrditi prava i obaveze svake ugovorne strane u vezi sa predmetnim dobrima, odnosno uslugama;
- c) moguće je utvrditi uslove i rokove plaćanja za dobra, odnosno usluge koje se prenose;
- d) ugovor je komercijalne prirode, i
- e) vjerovatna je naplata naknade na koju Društvo ima pravo u zamjenu za isporuku predmetnih dobara, odnosno usluga.

Kod ugovora koji sadrže elemente varijabilne naknade izvršit će se procjena iznosa varijabilnog dijela naknade na koji će imati pravo po osnovu ugovora. Varijabilna naknada može proisteci iz npr. popusta, povrata, poticaja, bonusa po osnovu izvršenja.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda (nastavak)

Društvo će priznati troškove nastale radi ispunjenja ugovora ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) troškovi su direktno povezani s ugovorom;
- b) troškovima se stvaraju ili poboljšavaju resursi koje će Društvo koristiti u ispunjavanju svojih obaveza na činidbu;
- c) očekuje se povrat troškova.

Ugovorne obaveze Društvo će prikazati u bilansu stanja ako je kupac iznos naknade platio prije nego što je Društvo izvršilo prijenos predmetnog dobra, odnosno usluge. Ugovorna imovina i potraživanja obračunavat će se u skladu sa MSFI 9.

Troškovi posuđivanja

Troškovi posuđivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posuđivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju.

Svi drugi troškovi posuđivanja terete bilans uspjeha u razdoblju u kojem su nastali.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u KM početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum bilansa stanja primjenom zvaničnog kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u neto dobit ili gubitak perioda.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju novac u blagajni i na računima kod banaka, kao i fiksne depozite sa originalnim dospijecom kraćim od tri mjeseca.

Naknade zaposlenim

Uplate doprinosa za penziona i zdravstveno osiguranje knjiže se kao trošak perioda. Društvo, u toku poslovanja, uplaćuje u ime svojih zaposlenih penziona i zdravstveno osiguranje, te poreze na plate, koji se obračunavaju na bruto plate.

Društvo nema druge obaveze vezane za isplate penzija ili drugih beneficija, kako bivšim zaposlenim tako i aktivnim zaposlenim.

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obaveze i odgođenih poreza. Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za period. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilansa stanja.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ odnosno povrativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilansne obaveze.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje (nastavak)

Odgodene porezne obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Odgodene porezne obaveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u podružnice, osim ako Društvo nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum bilansa stanja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dovoljan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se onosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se vrednuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu kako slijedi:

Građevinski objekti	20 do 77 godina (1,30 – 5,00%)
Mašine i oprema	5 do 17 godina (6,00 – 20,00%)

Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa toga sredstva i priznaju u korist, odnosno na teret prihoda.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina određenog vijeka upotrebe se vrednuje po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procijenjenog vijeka upotrebe. Procijenjeni vijek upotrebe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svakog izvještajnog perioda.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka upotrebe se vrednuje po trošku nabavke umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

U izračunu amortizacije se koristi sljedeći vijek upotrebe:

Software	5 godina (20%)
Licence	5 godina (20%)
Ostala nematerijalna imovina	4 godine (25%)

Nematerijalno sredstvo se prestaje priznavati otuđenjem ili kad se njegovom upotrebom ili prodajom ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem stavke nematerijalne imovine, a utvrđuje se kao razlika između neto priliva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti te stavke, uključuje se u dobit i gubitak perioda u kojem se stavka prestala priznavati.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi

Najmovi se svrstavaju kao finansijski uvijek kada uslovi najma prenose rizike i koristi od vlasništva na najmoprimca. Svi ostali najmovi svrstavaju se kao operativni najmovi.

Društvo kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti na datum sticanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Odnosna obaveza prema najmodavcu iskazuje se u bilansu stanja kao obaveza za finansijski najam. Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski troškovi direktno terete izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali. Naknade za najam koje se plaćaju u okviru operativnih najmova terete prihod ravnomjerno tokom trajanja najma.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata direktan materijal i, ako je primjenjivo, direktne troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto vrijednost koja se može realizirati predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Društvo primjenjuje metod 100%-tnog otpisa sitnog inventara i ambalaže prilikom stavljanja u upotrebu osim za povratnu ambalažu. Povratna ambalaža se otpisuje u periodu od 1 do 5 godina.

Umanjenja

Na svaki datum bilansa Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti – početno priznavanje i naknadno mjerenje

Finansijski instrument je svaki ugovor na osnovu kojeg nastaje finansijska imovina jednog subjekta i finansijska obaveza ili vlasnički instrument drugog subjekta.

a) Finansijska imovina

Početno priznavanje i mjerenje

Finansijska imovina se klasifikuje, po početnom priznavanju, kao naknadno mjerena po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz dobit ili gubitak.

Klasifikacija finansijske imovine pri početnom priznavanju zavisi od ugovorenih karakteristika novčanih tokova finansijske imovine i poslovnog modela subjekta za upravljanje finansijskom imovinom. Uz izuzetak potraživanja od kupaca koja ne sadrže značajnu finansijsku komponentu ili za koje je Društvo primjenilo praktična rješenja, Društvo inicijalno mjeri finansijsku imovinu po fer vrijednosti uvećano za, u slučaju da ne prikazuje finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, transakcijske troškove. Potraživanja od kupaca koja ne sadrže značajnu finansijsku komponentu ili za koja je Društvo primjenilo praktično rješenje se mjere po njihovoj transakcijskoj cijeni, kako je definisano u MSFI 15.

Da bi finansijska imovina bila klasificirana i mjerena po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, treba biti ispunjen uslov da ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavnici.

Poslovni model Društva za upravljanje finansijskom imovinom se odnosi na način na koji Društvo upravlja svojom finansijskom imovinom kako bi generisalo novčane tokove. Poslovni model određuje da li će se novčani tokovi ostvariti naplatom ugovorenih novčanih tokova, prodajom finansijske imovine ili oboje.

Kupovine i prodaje finansijske imovine koje zahtijevaju isporuku imovine u vremenskom okviru utvrđenom propisom ili konvencijom na tržištu (regularna trgovina) se priznaju na datum trgovanja, tj. na datum kada se Društvo obavezalo da kupi ili proda imovinu.

Naknadno mjerenje

Za potrebe naknadnog mjerenja, finansijska imovina se klasificira u četiri grupe:

- Finansijska imovina po amortiziranom trošku (dužnički instrumenti);
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sa kumulativnim iznosima dobitaka i gubitaka koji se po prestanku priznavanja prenose u dobit ili gubitak (dužnički instrumenti);
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sa iznosima dobiti i gubitaka koji se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak (instrumenti kapitala);
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Finansijska imovina po amortiziranom trošku (dužnički instrumenti)

Društvo mjeri finansijsku imovinu po amortiziranom trošku ako su ispunjena oba sljedeća uslova:

- Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi; i
- Ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavnici.

Finansijska imovina po amortiziranom trošku se naknadno mjeri koristeći metod efektivne kamatne stope i predmet je umanjenja vrijednosti. Dobiti i gubici se priznaju u dobit ili gubitak onda kada se imovina prestane priznavati, kada je izmijenjena ili kod umanjenja vrijednosti.

Finansijska imovina po amortiziranom trošku uključuje potraživanja od kupaca i potraživanja po datim pozajmicama.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti – početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (dužnički instrumenti)

Društvo mjeri dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba sljedeća uslova:

- Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovorenih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine; i
- Ugovornim uvjetima finansijske imovine nastau na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavnicu.

Za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, prihod od kamate, dobiti i gubici od kursnih razlika i dobiti i gubici od umanjenja vrijednosti se priznaju u izvještaju o dobiti i gubitku i računaju na isti način kao i za finansijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku. Promjene fer vrijednosti se priznaju u ostalu sveobuhvatnu dobit. Po prestanku priznavanja, kumulirani iznosi promjena fer vrijednosti priznati u okviru ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit ili gubitak.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (instrumenti kapitala)

Pri početnom priznavanju, Društvo može odabrati da neopozivo klasificira instrumente kapitala kao instrumente kapitala po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit onda kada oni ispunjavaju definiciju kapitala u skladu sa MRS 32: "Finansijski instrumenti: prezentacija" i kada nije namijenjen za trgovanje.

Dobici ili gubici nastali u vezi sa ovom finansijskom imovinom se nikada ne prenose u dobit ili gubitak. Dividende se priznaju kao ostali prihodi u izvještaju o dobiti ili gubitku samo ako je utvrđeno pravo subjekta da primi isplatu dividende, vjerovatno je da će ekonomske koristi povezane sa dividendom ići subjektu i iznos dividende se može pouzdano izmjeriti. Instrumenti kapitala po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit nisu predmet procjene umanjenja vrijednosti.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuje finansijsku imovinu namijenjenu za trgovanje, finansijsku imovinu određenu prilikom inicijalnog priznavanja kao po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ili finansijsku imovinu za koju je obavezno vrednovanje po fer vrijednosti. Finansijska imovina se klasificira kao namijenjena za trgovanje ako je stečena sa namjerom prodaje ili otkupa u bliskoj budućnosti. Finansijska imovina sa novčanim tokovima koji nisu isključivo plaćanje glavnice i kamate je klasificirana i mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neovisno o poslovnom modelu. Bez obzira na kriterije za dužničke instrumente za klasifikaciju kao onih po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kao što je iznad opisano, dužnički instrumenti mogu biti određeni kao oni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prilikom inicijalnog priznavanja ako takvo postupanje eliminiše, ili značajno smanjuje računovodstvene neusklađenosti.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak se prikazuje u izvještaju o finansijskom položaju po fer vrijednosti, dok se neto promjene u fer vrijednosti priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Dividende na listirane instrumente kapitala se također priznaju kao ostali prihod u izvještaju o dobiti ili gubitku kada je utvrđeno pravo subjekta da primi dividendu.

Prestanak priznavanja

Finansijska imovina se prestaje priznavati kada i samo kada:

- Ističu ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine; ili
- Društvo je prenijelo svoja prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ili je preuzelo obavezu plaćanja primljenih novčanih tokova u potpunosti bez suštinskog kašnjenja trećoj strani; kao i a) Društvo je prenijelo suštinski sve rizike i koristi od vlasništva, ili b) Društvo niti prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, ali je prenijelo kontrolu nad finansijskom imovinom.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti – početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

Kada Društvo prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine ili je ušlo u sporazum o prenosu, dužno je procijeniti obim do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom. Kada niti prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, ali također nije prenio kontrolu nad imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu u iznosu svog nastavka sudjelovanja u finansijskom imovini. U tom slučaju, Društvo također priznaje povezanu obavezu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Društvo priznaje rezervacije za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od finansijske imovine za sve dužničke instrumente osim onih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Očekivani kreditni gubici predstavljaju razliku između ugovorenih novčanih tokova koji se duguju Društvu u skladu sa ugovorom i svih novčanih tokova koje Društvo očekuje primiti, diskontirano po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi ili efektivnoj kamatnoj stopi usklađenoj za kreditni rizik za kupljenu ili izdanu finansijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke. Očekivani novčani tokovi trebaju uključivati novčane tokove od prodaje osiguranja plaćanja ili drugih kreditnih poboljšanja koja su sastavni dio ugovornih uvjeta.

Očekivani kreditni gubici se priznaju u dvije faze. Na svaki izvještajni datum, Društvo je dužno mjeriti rezervacije za umanjene vrijednosti za finansijski instrument u iznosu koji je jednak trajanju očekivanih kreditnih gubitaka ako se kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno povećao od početnog priznavanja.

Ako se na izvještajni datum kreditni rizik na finansijski instrument nije značajno povećao od početnog priznavanja, Društvo je dužno mjeriti ispravak gubitka za taj finansijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima.

Za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu, Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup prilikom računanja očekivanih kreditnih gubitaka. U skladu sa tim, Društvo ne prati promjene u kreditnom riziku, nego umjesto toga priznaje ispravak gubitka u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima određenog vijeka trajanja, na svaki izvještajni datum.

b) Finansijske obaveze

Početno priznavanje i mjerenje

Finansijske obaveze su klasificirane, prilikom početnog priznavanja, kao finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, pozajmice i krediti, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze.

Sve finansijske obaveze se početno priznaju po fer vrijednosti i, u slučaju pozajmica i kredita, obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza, neto od direktno povezanih transakcionih troškova.

Finansijske obaveze Društva uključuju obaveze prema dobavljačima, pozajmice i kredite i ostale obaveze.

Naknadno mjerenje

Mjerenje finansijskih obaveza ovisi o njihovoj klasifikaciji, kao što je ispod opisano:

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju finansijske obaveze namijenjene za trgovanje i finansijske obaveze određene pri početnom priznavanju kao po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Finansijske obaveze su klasifikovane kao namijenjene za trgovanje ako su nastale sa ciljem otkupa u bliskoj budućnosti. Dobici ili gubici na obavezama namijenjenim za trgovanje se priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Finansijske obaveze određene pri početnom priznavanju kao po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak su određene na datum početnog priznavanja i samo ukoliko su kriteriji iz MSFI 9 zadovoljeni.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

---

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti – početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

Pozajmice i krediti

Nakon početnog priznavanja, kamatonosne pozajmice i krediti se naknadno mjere po amortiziranom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope. Dobici ili gubici se priznaju u dobit ili gubitak kada se obaveze prestaju priznavati i kroz proces amortizacije.

Prestanak priznavanja

Finansijska obaveza se prestaje priznavati kada i samo kada je podmirena tj. kada je obaveza određena ugovorom odbačena ili poništena ili ističe. Zamjena između postojećeg zajmoprimca i zajmodavca dužničkog instrumenta sa suštinski različitim uvjetima treba se obračunavati kao gašenje izvorne finansijske obaveze i priznavanje nove finansijske obaveze. Slično tome, suštinska modifikacija uvjeta postojeće finansijske obaveze ili dijela iste treba se obračunati kao gašenje izvorne finansijske obaveze i priznavanje nove finansijske obaveze. Razlika između knjigovodstvenih iznosa se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Društva određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerojatan, rezervisanje se ukida.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti potraživanja

Uprava Društva priznaje umanjenje vrijednosti za sumnjiva potraživanja na bazi procijenjenih gubitaka koji rezultiraju iz nemogućnosti dužnika da izmire svoje obaveze. Pri vrednovanju adekvatnosti umanjenja vrijednosti za sumnjiva potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnih perioda.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

5. PRIHODI OD PRODAJE

	2018.	2017.
	KM 000	KM 000
Pivo	33.819	31.877
Mineralna voda i drugi proizvodi	2.144	2.087
Prihodi od prodaje trgovačke robe	253	322
Količinski rabat na prodane proizvode	(6.132)	(5.469)
UKUPNO	30.084	28.817

6. TROŠKOVI PRODATIH PROIZVODA

	2018.	2017.
	KM 000	KM 000
Etikete	3.533	3.357
Sirovine	2.990	2.911
Ambalaža	2.042	1.754
Amortizacija	1.845	1.976
Troškovi zaposlenih	1.746	1.718
Energija	1.496	1.535
Materijal	738	630
Troškovi vode	516	474
Održavanje	60	70
Sitan inventar	11	13
Ostali troškovi	88	87
<i>Podzbir</i>	<i>15.065</i>	<i>14.525</i>
Povećanje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda na početku i kraju godine	(49)	(225)
UKUPNO	15.016	14.300

7. OSTALI PRIHODI

	2018.	2017.
	KM 000	KM 000
Otpis ostalih obaveza	105	4
Otpis obaveza prema dobavljačima	74	48
Prihodi od naplate šteta osiguranja	38	14
Prihodi iz ranijih godina	37	-
Prihodi od prodaje sirovina i materijala	22	140
Naplaćena isknjižena potraživanja	22	4
Dobici od prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme, neto	20	46
Prihodi od zakupnina	14	10
Viškovi zaliha	11	7
Ostali prihodi	23	23
UKUPNO	366	296

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

8. OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2018. KM 000	2017. KM 000
Marketing	2.313	2.023
Troškovi zaposlenih	2.232	2.203
Amortizacija	570	501
Energija	454	375
Materijal	349	351
Naknade, takse i članarine	134	195
Rezervisanja za neiskorištene dane godišnjeg odmora, otpremnine i sudske sporove	128	-
Rezervni dijelovi	96	89
Održavanje	92	96
Komunalne usluge	70	66
Troškovi obezbjeđenja	58	63
Osiguranje	53	62
Poštanske usluge	49	48
Zakup	37	37
Bankarske usluge	23	287
Sitan inventar	7	6
Ostalo	189	336
UKUPNO	6.854	6.738

9. OSTALI RASHODI

	2018. KM 000	2017. KM 000
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomene 15, 17, 19, 20, 21)	403	-
Rashodi iz ranijih perioda	252	127
Umanjenje vrijednosti zaliha repromaterijala	64	-
Gubici od umanjenja potraživanja (Napomene 19 i 21)	41	123
Troškovi prodaje materijala	3	125
Kalo, rastur, kvar i lom	-	125
Dodatno utvrđene porezne obaveze	-	75
Ostali rashodi	4	127
UKUPNO	767	702

10. FINANSIJSKI RASHODI

	2018. KM 000	2017. KM 000
Kamate po kreditima i finansijskom najmu	2.661	2.926
Gubici na prodaji i vrednovanju ulaganja (Napomena 16)	279	120
Ostale zatezne kamate	2	1
UKUPNO	2.942	3.047

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

11. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit u zemlji obračunava se po stopi od 10% koja se primjenjuje na procijenjenu oporezivu dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2018., odnosno 31. decembra 2017. godine. Usklađenje poreza na dobit za period s dobiti iskazanom u bilansu uspjeha je kako slijedi:

	2018. KM 000	2017. KM 000
Rezultat prije poreza	4.771	4.154
Usklađenje po osnovu poreski nepriznatih stavki	1.234	658
Osnovica za obračun poreza na dobit	6.005	4.812
Porez na dobit u zemlji po stopi od 10%	601	481
Učinak poreznih gubitaka iz prethodnih godina	-	-
Trošak porez na dobit	601	481

12. DOBIT PO DIONICI

	2018. KM 000	2017. KM 000
Rezultat za period	4.170	3.673
Ponderisani prosječni broj redovnih dionica za izračunavanje dobiti po dionici u hiljadama komada	1.400	1.400
Zarada po dionici KM	2,98	2,62

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište KM 000	Zgrade KM 000	Postrojenja i oprema KM 000	Investicije u toku KM 000	Ukupno KM 000
Nabavna vrijednosti					
Na dan 31. decembra 2016.	947	16.203	51.995	3.353	72.498
Povećanja	-	-	-	2.693	2.693
Prijenos sa/na	-	3.625	2.395	(6.020)	-
Rashodovanja	-	-	(902)	-	(902)
Na dan 31. decembra 2017.	947	19.828	53.488	26	74.289
Povećanja	-	-	-	1.679	1.679
Prijenos sa/na	-	3	1.151	(1.154)	-
Rashodovanja	-	-	(724)	-	(724)
Na dan 31. decembra 2018.	947	19.831	53.915	551	75.244
Akumulirana amortizacija					
Na dan 31. decembra 2016.	-	9.486	37.868	-	47.354
Amortizacija za godinu	-	434	1.778	-	2.212
Rashodovanja	-	-	(876)	-	(876)
Na dan 31. decembra 2017.	-	9.920	38.770	-	48.690
Amortizacija za period	-	423	1.730	-	2.153
Rashodovanja	-	-	(709)	-	(709)
Na dan 31. decembra 2018.	-	10.343	39.791	-	50.134
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 31. decembra 2018.	947	9.488	14.124	551	25.110
Na dan 31. decembra 2017.	947	9.908	14.718	26	25.599

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Građevine Društva sadašnje vrijednosti 6.073 hiljade KM i oprema sadašnje vrijednosti 9.356 hiljada KM su založeni kao osiguranje kredita (Napomena 24).

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Nematerijalna imovina KM 000	Investicije u toku KM 000	Ukupno KM 000
<u>Nabavna vrijednosti</u>			
Na dan 31. decembra 2016.	1.234	-	1.234
Povećanja	-	2	2
Prijenos sa/na	2	(2)	-
Na dan 31. decembra 2017.	1.236	-	1.236
Povećanja	-	-	-
Prijenos sa/na	-	-	-
Rashodovanje	(47)	-	(47)
Na dan 31. decembra 2018.	1.189	-	1.189
<u>Ispravka vrijednosti</u>			
Na dan 31. decembra 2016.	592	-	592
Amortizacija za godinu	265	-	265
Na dan 31. decembra 2017.	857	-	857
Amortizacija za period	262	-	262
Rashodovanje	(47)	-	(47)
Na dan 31. decembra 2018.	1.072	-	1.072
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>			
Na dan 31. decembra 2018.	117	-	117
Na dan 31. decembra 2017.	379	-	379

15. POTRAŽIVANJA PO DUGOROČNIM POZAJMICAMA

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Sarajevska pivara d.d. – beskamatni zajam sa dospijećem do 31. decembra 2018.	288	513
Potraživanja od radnika po datim dugoročnim pozajmicama za sanaciju stambenih objekata sa rokom otplate od 2 do 20 godina i kamatnom stopom od 2% do 3% godišnje	19	28
<i>Manje:</i> Tekuće dospijeće datih dugoročnih pozajmica (Napomena 17)	(293)	(526)
<i>Manje:</i> Umanjenje vrijednosti potraživanja po dugoročnim pozajmicama	(1)	-
UKUPNO	13	15

Promjene na umanjeњу vrijednosti potraživanja po dugoročnim pozajmicama se mogu prikazati kako slijedi:

	2018. KM 000	2017. KM 000
Stanje na početku perioda	-	-
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomena 9)	1	-
Stanje na kraju perioda	1	-

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

16. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

	%	31.12.2018.	31.12.2017.
	vlasništva	KM 000	KM 000
Energonova d.d. Sarajevo	1,33	445	720
Ozon d.d. Travnik	0,56	257	248
Metalotehna d.d. Tuzla	5,24	29	29
ZIF Eurofond-1 d.d. Tuzla	0,30	5	11
Tuzlanska televizija d.o.o. Tuzla	2,97	-	7
UKUPNO		736	1.015

Po osnovu svođenja na fer vrijednost, priznati su rashodi u iznosu od 279 hiljada KM (Napomena 10).

17. POTRAŽIVANJA PO KRATKOROČNIM POZAJMICAMA

	Dospijeće	Kamatna stopa %	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
GP ŽGP d.d. Sarajevo	31.12.2018.	-	718	718
Dijamant d.o.o. Sarajevo	31.12.2018.	-	370	370
GP ŽGP d.d. Sarajevo	31.12.2018.	6,50% p.a.	200	200
Unioninvestplastika d.d. Sarajevo	31.12.2018.	-	100	100
Unioninvestplastika d.d. Sarajevo	31.12.2018.	5,00% p.a.	24	400
RK Invest d.o.o. Tuzla	19.10.2018.	-	-	408
Tuzlanski kiseljak d.o.o. Tuzla	31.12.2018.	-	-	112
Oslobođenje d.d. Sarajevo	19.10.2018.	-	-	80
Unioninvestplastika d.d. Sarajevo	30.6.2018.	-	-	76
Sarajevska pivara d.d. Sarajevo	30.6.2018.	-	-	66
Metalotehna d.d. Tuzla	31.12.2018.	5,00% p.a.	-	48
MIMS d.o.o. Sarajevo	31.12.2018.	-	-	33
Bosna Auto Anet d.o.o. Sarajevo	30.6.2018.	5,00% p.a.	-	20
Bosna Auto d.d. Sarajevo	31.12.2018.	5,00% p.a.	-	5
Tekuće dospijeće datih dugoročnih pozajmica (Napomena 15)			293	526
<i>Manje:</i> Umanjenje vrijednosti potraživanja po kratkoročnim pozajmicama			(282)	-
UKUPNO			1.423	3.162

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja po kratkoročnim pozajmicama se mogu prikazati kako slijedi:

	2018. KM 000	2017. KM 000
Stanje na početku perioda	-	-
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomena 9)	282	-
Stanje na kraju perioda	282	-

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

18. ZALIHE

	31.12.2018.	31.12.2017.
	KM 000	KM 000
Sirovine	2.559	2.442
Povratna ambalaža	2.411	2.184
Proizvodnja u toku	771	548
Gotovi proizvodi	554	726
Trgovačka roba	29	34
UKUPNO	6.324	5.934

19. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31.12.2018.	31.12.2017.
	KM 000	KM 000
Bingo export-import d.o.o. Tuzla	400	133
Nasko d.o.o. Gračanica	107	94
Belamionix d.o.o. Brčko	89	4
Robot General Trading Co d.o.o. Sarajevo	85	84
Konzum d.o.o.	54	66
Ekor komerc d.o.o. Zenica	50	40
Edo slad d.o.o. Gračanica	50	49
Marketi trgovinsko društvo d.d. Sarajevo	25	29
AS d.o.o. Tešanj	2	79
Ostali	317	430
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca</i>	(17)	-
UKUPNO	1.162	1.008

Promjene na umanjuju vrijednosti potraživanja od kupaca mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
	KM 000	KM 000
Stanje na početku perioda	-	-
Gubici od umanjnja vrijednosti potraživanja (Napomena 9)	20	123
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomena 9)	17	-
Iznosi otpisani kao nenaplativi	(20)	(123)
Stanje na kraju perioda	17	-

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

20. POTRAŽIVANJA ZA DATE AVANSE

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Vippol Križevci	1.672	-
Unioninvestplastika d.d. Sarajevo	343	891
Montelektro d.o.o. Rijeka	98	-
Unis komerc d.d. Sarajevo	90	100
DEM d.o.o. Kulpin	-	165
Mlin i pekara d.d. Ljubače	-	22
Ostali	108	32
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja za date avanse</i>	(94)	-
UKUPNO	2.217	1.210

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja za date avanse se mogu prikazati kako slijedi:

	2018. KM 000	2017. KM 000
Stanje na početku perioda	-	-
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomena 9)	94	-
Stanje na kraju perioda	94	-

21. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Potraživanja od pravnog lica Dita 1977 d.o.o.	288	-
Potraživanja po osnovu prodaje ulaganja	56	100
Potraživanja od države	20	11
Potraživanja od zaposlenih	1	24
Potraživanja za kamate	9	17
Unaprijed plaćeni troškovi osiguranja	-	18
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja</i>	(9)	-
UKUPNO	365	170

Promjene na umanjenju vrijednosti ostalih potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2018. KM 000	2017. KM 000
Stanje na početku perioda	-	-
Gubici od umanjenja vrijednosti potraživanja (Napomena 9)	21	-
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomena 9)	9	-
Iznosi otpisani kao nenaplativi	(21)	-
Stanje na kraju perioda	9	-

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

22. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Transakcioni računi kod banaka	122	80
Blagajna	1	7
UKUPNO	123	87

23. DIONIČKI KAPITAL

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
1.400.376 redovnih dionica svaka nominalne vrijednosti 10,45 KM	14.634	14.634

Društvo ima jednu klasu redovnih dionica koje ne daju pravo na fiksni prihod. Struktura dioničkog kapitala može se prikazati kako slijedi:

	%	31.12.2018. KM 000	%	31.12.2017. KM 000
	učešća		učešća	
RK Invest d.o.o. Tuzla	82,59	12.086	82,59	12.086
ZIF Herbos-fond d.d. Mostar	2,33	341	2,33	341
ZIF Crobih Fond d.d. Mostar	2,01	294	1,97	289
Avbar Ivan	1,47	216	1,46	214
Piljić Mladimor	1,45	212	-	-
Marinović Božo	1,45	212	2,90	425
Avbar Karmen	0,60	87	0,60	87
Ostali dioničari	8,10	1.186	8,15	1.192
UKUPNO	100,00	14.634	100,00	14.634

24. OBAVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Sberbank BH d.d. Sarajevo	15.619	18.000
ASA banka d.d. Sarajevo	9	112
Manje: Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	(2.717)	(2.476)
Ukupno dugoročni krediti	12.911	15.636
<i>Kreditni dospjevaju na naplatu kako slijedi:</i>		
U roku od godine dana	2.717	2.476
U drugoj godini	2.782	2.673
Od treće do uključivo pete godine	10.129	12.963
Nakon pet godina	-	-
Minus: Tekuće dospjeće dugoročnih kredita (Napomena 26)	(2.717)	(2.476)
UKUPNO	12.911	15.636

Dana 20. oktobra 2017. godine Društvo je potpisalo Ugovor o dugoročnom kreditu sa Sberbank BH d.d. Sarajevo u iznosu od 18 miliona KM na period od 45 mjeseci i 3 mjeseca grace perioda. Kamatna stopa po navedenom kreditu iznosi 12m Euribor + 2,70%. Namjena kredita je refinansiranje obaveza po osnovu dugoročnih kredita i finansijskog najma od NLB Grupe. Osiguranje kredita su nekretnine i oprema Društva (Napomena 13).

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

24. OBAVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

Dana 6. januara 2017. godine ASA banka d.d. Sarajevo je Društvu odobrila sredstva u iznosu od 200 hiljada KM u svrhu finansiranja obrtnih sredstava. Rok povrata je predviđen za 23. januar 2019. godine, a kamatna stopa iznosi 7% p.a.

25. REZERVISANJA

	Neiskorišteni dani godišnjeg odmora i otpremnine	Sudski sporovi	Ukupno
Stanje na početku godine	-	-	-
Povećanje rezervisanja (kroz ostalu sveobuhvatnu dobit)	145	-	145
Povećanje rezervisanja (Napomena 8)	56	72	128
Stanje na kraju godine	201	72	273

26. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Nasko d.o.o.	173	337
Vodovod i kanalizacija d.o.o.	156	92
Hifa oil d.o.o. Tešanj	116	-
Omorika PET d.o.o. Doboj	68	61
Agencija Securitas d.o.o. Sarajevo	54	68
DS Smith Packing BH d.o.o.	40	72
Prehrana promet d.d.	-	14
Ostali	626	673
<i>Obaveze prema dobavljačima u zemlji</i>	<i>1.233</i>	<i>1.317</i>
Slavonija Slad	474	164
Hoppris d.o.o. Braslovče	413	393
Vetropack Straža tvornica stakla d.d.	99	124
Ball beverage packing Europe Ltd.	67	107
AT Kearney	-	159
Ostali	76	88
<i>Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu</i>	<i>1.129</i>	<i>1.035</i>
UKUPNO	2.362	2.352

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

27. OBAVEZE PO KRATKOROČNIM KREDITIMA

	Dospijeće	Kamatna stopa %	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Intesa SanPaolo bank d.d. BiH	februar 2019.	1,50% p.a.	997	-
Intesa SanPaolo bank d.d. BiH	novembar 2018.	4,50% p.a.	-	2 933
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	april 2018.	6,50% p.a.	-	400
ASA banka d.d. Sarajevo	januar 2018.	7,50% p.a.	-	200
Igram d.d. Srebrenik	novembar 2018.	-	-	150
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita (Napomena 24)			2.717	2.476
UKUPNO			3.714	6.159

28. OBAVEZE ZA PRIMLJENE AVANSE

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Kamaran Hama Faraj General Trading ltd Irak	86	65
Mat Trade d.o.o.	39	33
AKM-Commerce d.o.o. Tuzla	34	-
Aden Export-Import d.o.o.	14	8
AD Trade d.o.o.	-	56
Ostali	44	8
UKUPNO	217	170

29. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Obaveze za akcize	226	217
Obaveze za plate	176	169
Obaveze za porez na dobit	159	250
Obaveze za porez na dodatu vrijednost, neto	171	181
Obaveze za doprinose i poreze na plaće	106	105
Obaveze za članarine i druge naknade	88	74
Obaveze za kamate	1	1
Obaveze za dividendu	-	100
Ostalo	35	39
UKUPNO	962	1.136

30. POTENCIJALNE OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2018. godine protiv Društva je vođeno nekoliko sudskih sporova u ukupnom iznosu od 236 hiljada KM. Po navedenom osnovu su proknjižena rezervisanja u iznosu od 72 hiljade KM (Napomena 25).

31. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Do datuma naše revizije, po izjavi Uprave, nisu postojali događaji niti transakcije koji bi u značajnoj mjeri uticali na nekonsolidovane finansijske izvještaje Društva na dan 31. decembra 2018. godine.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

32. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Imovina		
Bingo export import d.o.o. Tuzla – potraživanja od kupaca	400	-
Dita 1977 d.o.o. – ostala potraživanja	288	-
RK Invest d.o.o. Tuzla – potraživanja za kamate	6	-
Dita 1977 d.o.o. – potraživanja od kupaca	1	-
RK Invest d.o.o. Tuzla – potraživanja po kratkoročnim kreditima	-	408
UKUPNO	695	408

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Prihodi		
Bingo export import d.o.o. Tuzla – prihodi od prodaje	5.104	-
RK Invest d.o.o. Tuzla – prihodi od kamata	6	-
UKUPNO	5.110	-

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Rashodi		
Bingo export import d.o.o. Tuzla – finansijski rashodi	222	-
Bingo export import d.o.o. Tuzla – operativni troškovi	115	-
UKUPNO	337	-

Članovima Uprave i drugim osobama na ključnim rukovodećim položajima isplaćene su tokom godine sljedeće naknade:

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Bruto plate članova Uprave	75	253
Naknade članovima Nadzornog odbora	16	12
UKUPNO	91	265

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje kapitalom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Finansijska struktura Društva uključuje primljene i date kredite, ulaganja, novac i novčane ekvivalente, te ukupni kapital Društva.

Koeficijent zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora finansiranja na mjesečnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2018.	31.12.2017.
	KM 000	KM 000
Primljeni krediti (i)	16.625	21.795
Novac i novčani ekvivalenti	(123)	(87)
<i>Neto dug</i>	<i>16.502</i>	<i>21.708</i>
Kapital (ii)	17.151	13.126
Neto koeficijent zaduženosti	0,96	1,65

(i) Primljeni krediti obuhvataju dugoročne i kratkoročne kredite

(ii) Kapital uključuje ukupan kapital i rezerve Društva.

Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerenja i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3 ovih nekonsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

	31.12.2018.	31.12.2017.
	KM 000	KM 000
Finansijska imovina		
Po amortiziranom trošku	3.086	4.425
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	736	1.015
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	19.949	25.283

Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Uprava Društvu nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Društva analizirajući izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

Tržišni rizik

Uslijed svojih aktivnosti Društvo je izloženo primarno finansijskim rizicima promjena kursa stranih valuta te promjena kamatnih stopa. Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji Društvo upravlja i mjeri taj rizik.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

---

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom strane valute

Po mišljenju Uprave, Društvo nije izloženo riziku promjene kursa strane valute, obzirom da se sve transakcije u stranim valutama obavljaju u EUR-ima, a u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM je fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakora i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku po osnovu obaveza po kreditima i finansijskom najmu koji nose varijabilnu kamatnu stopu.

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum bilansa stanja. Za promjenjive kamatne stope analiza je urađena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na dan bilansa stanja bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine bi se povećala/smanjila za iznos od 78 hiljade KM (31. decembra 2017.: 92 hiljada KM), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Društva kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjeње rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ NEKONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018. GODINE

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Dospijeca nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa %	Do 1 mjesec KM 000	1- 6 mjeseci KM 000	6-12 mjeseci KM 000	1-5 godina KM 000	Preko 5 godina KM 000	Ukupno KM 000
31. decembra 2018.							
Beskamatno	-	3.165	159	-	-	-	3.324
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,50	3	998	-	-	-	1.001
Instrumenti varijabilne kamatne stope	2,70	258	1.290	1.548	12.911	-	16.007
UKUPNO		3.426	2.447	1.548	12.911	-	20.332
31. decembra 2017.							
Beskamatno	-	3.238	250	150	-	-	3.638
Instrumenti fiksne kamatne stope	4,74	147	523	2.773	-	-	3.443
Instrumenti varijabilne kamatne stope	4,55	256	1.335	1.601	16.648	-	19.840
UKUPNO		3.641	2.108	4.524	16.648	-	26.921

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Društvo očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeca nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa %	Do 1 mjesec KM 000	1- 6 mjeseci KM 000	6-12 mjeseci KM 000	1-5 godina KM 000	Preko 5 godina KM 000	Ukupno KM 000
31. decembra 2018.							
Beskamatno	-	3.579	-	-	-	-	3.579
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	6,08	226	2	2	12	2	244
UKUPNO		3.805	2	2	12	2	3.823
31. decembra 2017.							
Beskamatno	-	12	716	2	11	4	745
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	5,39	2.791	1.442	488	-	-	4.721
UKUPNO		2.803	2.158	490	11	4	5.466

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.